
Er kreft en poetisk materie?

BOKOVERSIKT

For tredje gang kom kreften tilbake. Og enda en gang kunne hun gå ut gjennom porten til livet, dikteren og gjendikteren Åse-Marie Nesse. På veien til og ut gjennom denne porten, den tredje, skrev hun dikt.

Dikt om døden? Ja, dem finnes det mange av i verden, både tunge og trøstende, klagende og forventningsfulle. Dikt om smerte? Ja, slike har jeg lest før, i mange språk og fra mange tider. Dikt om livets slutt? Ja, mye dypt og viktig er blitt diktet av mennesker mens de var der, akkurat der – selv om det er nonsens å si akkurat om *det* stedet, *den* tiden. Dikt om fortvilelse, ensomhet, håp, desperasjon og engler? Ja, alt sammen. Dikt om l'amour, la mer et le mort? Ja, ja.

Men dikt om kreft? Nei. Kreft er ingen poetisk materie. Ord som metastaser, drypp, leukemi, antioksidanter, kjemoterapi, tumormarkører, lymfocytter, frie radikaler – kan det bli dikt av slikt? Og noen av de mest brutale navn i verden, navnene på cellegifter – lar de seg fortette, slik ord må bli for å bli til dikt?

Hun bevitner noe annet, dikteren, som "løfter seg selv etter håret som snart skal falle på ny". Cellegiftnavnene kan fortettes til Mexico, synonymet for håp og livslengsel.

Og dikterens "livsalige" alternative terapi? Å gjendikte Goethe.

"Herlige bivirkninger kan rapportes,
euforiske øyeblikk når linjen lykkes,
en rus som sprer seg i hele kroppen
og undergraver syke cellers hegemoni."

Dikterens bønn begynner slik:

- "Kjære mor
- du som er i himmelen,
- jeg har en bønn til deg."

Dikteren ber moren i himmelen om å vekke Vårherre. Han synes å ha sovet rimelig lenge. Han bør våkne opp og gripe inn. Det er altfor mye kreft blant hans barn på jorden. Men er det trøst å få for de døende, de som viskes ut slik

en bølge viskes ut i det den ruller på stranden?

”Du er ikke bare en bølge, du er en del av havet.”

Hvem bør lese dikt om kreft? Herregud! Alle! For, som dikterens venn og skjebnebror, fader Umberto fra Los Angeles, englenes by, sier det: ”Det er bare englene som aldri kan få kreft.”

Anne LuiseKirkengen

Oslo

Publisert: 10. desember 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. februar 2026.